



**LIDINGÖ STAD**

# **Lidingö stads författningssamling**

## **F 28 / 2013**

### **Renhållningsordning**

antagen av kommunfullmäktige den 27 maj 2013  
och gällande från den 1 juni 2013

---

**RENHÅLLNINGSORDNING**  
**DEL 1 FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING**

<b>INLEDANDE BESTÄMMELSER</b>	<b>2</b>
<b>ANSVAR FÖR AVFALLSHANTERINGEN</b>	<b>2</b>
Allas ansvar	2
Stadens ansvar	2
Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar	2
Producenternas ansvar	3
Skyldighet att överlämna avfall	3
Uppgiftsskyldighet	3
<b>HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL</b>	<b>3</b>
Hämtningsområde	3
Sortering av hushållens avfall	3
Eget omhändertagande	4
Emballering av avfall	4
Fyllnadsgrad och vikt	5
Avvikelser från ordinarie hämtning	5
Ansvar för anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning	5
Avfallsutrymmen, behållarplats, hämtnings- och transportvägar	6
Hämtning och hämtningsintervall	7
<b>UNDANTAG FRÅN FÖRESKRIFTERNA OM AVFALLSHANTERING OCH ANMÄLAN OM EGET OMHÄNDERTAGANDE</b>	<b>9</b>
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden	9
Eget omhändertagande av hushållsavfall	10
Ändrat hämtningsintervall	11
Uppehåll i hämtning	11
Gemensam behållare	12
Utveckling inom avfallshantering	12
<b>BILAGA 1</b>	
Begreppsförklaringar	
<b>BILAGA 2</b>	
Översikt för ansökan om tillstånd eller undantag	
<b>BILAGA 3</b>	
Behållartyper	

## **INLEDANDE BESTÄMMELSER**

**1 §** För avfallshanteringen inom staden gäller:

- miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2001:1063),
- förordningar om avfall som omfattas av producentansvar,
- andra förordningar och myndighetsföreskrifter om avfallshantering utfärdade med stöd av miljöbalken samt
- andra författningar.

Vid sidan av de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering.

Gällande avfallsplan för Lidingö stad utgör tillsammans med föreskrifterna stadens renhållningsordning.

## **ANSVAR FÖR AVFALLSHANTERINGEN**

### **Allas ansvar**

**2 §** Alla (enskilda, företag med flera) har ansvar för att hantera sitt avfall dels så att risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer, dels så att återvinning och miljösäker behandling underlättas.

### **Stadens ansvar**

**3 §** Verksamhetsansvaret för den kommunala avfallshanteringen har avfallsansvarig nämnd. Det omfattar insamling, transport, återvinning och bortskaffande av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, kylskåp och frysar samt insamling och sortering av batterier.

**4 §** Hantering av det avfall som omfattas av stadens ansvar utförs av den eller de entreprenörer som avfallsansvarig nämnd anlitar för ändamålet, nedan kallad entreprenören, om inget annat framgår av dessa föreskrifter.

**5 §** Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utövas av tillsynsansvarig nämnd.

**6 §** Avfallsansvarig nämnd har rätt att meddela tillämpningsanvisningar i frågor som rör dessa föreskrifter.

**7 §** Avfallsansvarig nämnd informerar hushållen om de insamlingssystem producenterna för förpackningar och tidningar erbjuder.

**8 §** Avfallsansvarig nämnd informerar hushållen om insamling av el- och elektronikavfall med producentansvar. Avfallsansvarig nämnd har också ansvar för insamling av el- och elektronikavfall som inte lämnas direkt till producenternas insamling.

**9 §** Kommunfullmäktige meddelar med stöd av 27 kap. 4-6 §§ miljöbalken, föreskrifter om vilken avgift som skall betalas för den insamling, transport, återvinning och det bortskaffande av avfall som utförs genom avfallsansvarig nämnds försorg.

### **Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar**

**10 §** Ansvar för avfallshanteringen gentemot staden har fastighetsinnehavaren av den

fastighet där avfallet uppkommer eller av andra skäl är förekommande på fastigheten.

- 11 §** Avgift ska betalas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättsinnehavaren för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom stadens försorg enligt gällande taxa.
- 12 §** Fastighetsinnehavare är skyldig att informera den eller de som bor i eller är verksam i fastigheten om gällande regler för avfallshantering.
- 13 §** Ändringar i ägarförhållande eller annan ändring som berör avfallshanteringen skall fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren snarast anmäla till avfallsansvarig nämnd.

### **Producenternas ansvar**

- 14 §** För avfall som omfattas av producentansvar ansvarar respektive producent i enlighet med respektive förordning om producentansvar.

### **Skyldighet att överlämna avfall**

- 15 §** Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall under stadens ansvar skall lämnas till av avfallsansvarig nämnd utsedd entreprenör, om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilaga till dessa föreskrifter.

### **Uppgiftsskyldighet**

- 16 §** Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning, skall på anmodan av avfallsansvarig nämnd lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för stadens renhållningsordning.

Den som i staden yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än hushållsavfall ska på begäran av staden lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för stadens renhållningsordning.

## **HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL**

### **Hämtningsområde**

- 17 §** Lidingö stad utgör ett hämtningsområde.

### **Sortering av hushållens avfall**

- 18 §** Varje fastighetsinnehavare och nyttjanderättsinnehavare ska sortera och hantera hushållsavfall i enlighet med vad som anges i dessa föreskrifter och i avfallsansvarig nämnds tillämpningsanvisningar.

Avfallsansvarig nämnd och entreprenören har rätt att göra stickprovskontroll av hushållsavfallet för att kontrollera att sorteringsanvisningarna och övriga bestämmelser följs, i syfte att säkerställa att renheten på avfallet upprätthålls. Med stickprovskontroll avses även plockanalyser som utförs på slumpmässigt utvalt hushållsavfall i syfte att undersöka sammansättningen i stort.

- 19 §** Det utsorterade avfallet skall hanteras så att återvinning och återanvändning inte försvåras. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att risk

för olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

- 20 §** Fastighetsinnehavare får i egen regi transportera utsorterat avfall från det egna hushållet om avfallsansvarig nämnd anvisat en plats för avlämning av det utsorterade avfallet.
- 21 §** Varje avfallslämnare ska sortera ut farligt avfall, batterier, kyl- och frysskåp och icke brännbart avfall som inte omfattas av producentansvaret från övrigt hushållsavfall och hantera dessa avfallsslag varsamt samt skilt från varandra och från andra avfallsslag. Icke brännbart kärl- och säckavfall ska sorteras som grovavfall.
- 22 §** Varje avfallslämnare ska sortera ut grovavfall och elektriska och elektroniska produkter från övrigt hushållsavfall och hantera dessa avfallsslag skilt från varandra och från andra avfallsslag. Utsorterade avfallsslag enligt ovan hämtas i särskild ordning vid en- och tvåbostadsfastigheter samt fritidsfastigheter. Vid flerbostadsfastigheter skall avfallsslagen hanteras i enlighet med vad som föreskrivs i 34-35 §.
- 23 §** Varje avfallslämnare ska sortera ut trädgårdsavfall och hålla det skilt från övrigt hushållsavfall. Utsorterat trädgårdsavfall hämtas i särskild ordning vid fastigheten eller hanteras enligt 69 §. Trädgårdsavfall som lämnas till flis- och komposteringsanläggning skall vara sorterat som flisbart eller komposterbart material.
- 24 §** Varje avfallslämnare ska, i enlighet med vad som föreskrivs i respektive förordning om producentansvar, sortera ut avfall som omfattas av producentansvar och lämna avfallet till de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller. El-avfall och bärbara batterier kan dock hämtas av avfallsansvarig nämnd, se 63 §.
- 25 §** Fettavfall från stekbord, kycklinggrillar, fritöser och liknande (dock ej fettavskiljare) ska samlas upp i särskild behållare och lämnas till återvinning.
- 26 §** Läkemedelsavfall och förbrukade kanyler ska hållas skilt från annat avfall. Läkemedelsrester ska lämnas till apotek. Kanyler lämnas till apotek i speciell behållare som tillhandahålls av apoteket.
- 27 §** Hushåll och verksamheter kan lämna utsorterat matavfall till avfallsansvarig nämnds insamlingssystem. Matavfallet skall sorteras och hanteras i enlighet med avfallsansvarig nämnds tillämpningsavisningar.

### **Eget omhändertagande**

- 28 §** Kompostering på fastigheten av förmultningsbart avfall utom trädgårdsavfall skall ske i behållare som uppfyller de krav som ställs av tillsynsansvarig nämnd och på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Anmälan skall göras till tillsynsansvarig nämnd enligt 69 §.
- 29 §** För installation av förmultningstolett och kompostering av latrin krävs anmälan till tillsynsansvarig nämnd enligt 69 §.

### **Emballering av avfall**

- 30 §** I behållare och förvaringsplats för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Avfall skall vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.
- 31 §** Avfallsansvarig nämnd har möjlighet att i behållare utföra kvalitetskontroll av emballering.
- 32 §** Påsar för matavfall tillhandahålls av avfallsansvarig nämnd enligt anvisningar.

- 33 §** Farligt avfall ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll.
- 34 §** Elektronik ska förvaras i separat behållare.
- 35 §** Grovavfall från hushåll för separat borttransport av avfallsansvarig nämnds entreprenör ska läggas i behållare med fyra hjul eller container. Större grovavfall som till exempel möbler ställs på golvet i grovsoprummet. Grovavfallet ska förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall.
- 36 §** Latrinbehållare skall vara typgodkänd av avfallsansvarig nämnd. Latrinbehållare får inte fyllas mer än till 4/5 av sin volym. Latrinbehållare ska förslutas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.
- 37 §** Behållare som är för tung för att kunna hanteras eller innehåller otillräcklig emballerat avfall töms/hämtas inte. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska före nästkommande ordinarie hämtningstillfälle se till att avfallsbehållaren uppfyller kraven på hämtning. Extra säckar från ompackning hämtas vid nästkommande hämtningstillfälle och debiteras enligt gällande taxa. För maxvikter och dragmotstånd gäller arbetsmiljöverkets föreskrifter.

### **Fyllnadsgrad och vikt**

- 38 §** Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Kärll med lock får inte fyllas mer än att locket kan stängas. Kärll utan lock får inte fyllas mer än till kanten.
- Behållarens vikt, igångsättningsmotstånd eller rullmotstånd får inte vid något enskilt tillfälle överstiga de gränser som arbetsmiljöverket föreskriver.

### **Avvikelser från ordinarie hämtning**

- 39 §** Om hämtning inte kan utföras på grund av omständigheter som fastighetsinnehavaren råder över kan hämtning utföras så snart hindret undanröjts mot ersättning för extra hämtning. I annat fall utförs hämtning vid nästa ordinarie hämtningstillfälle.
- 40 §** Utebliven hämtning till följd av otjänlig väderlek eller annan oförutsedd händelse utförs så snart det är möjligt av entreprenören.
- 41 §** Avfall som blir kvar i kärll efter tömning, till exempel fastfruset eller hårt packat avfall, har entreprenören ingen skyldighet att ta loss.
- 42 §** Om fastighetsinnehavaren till flerbostadshus eller verksamheter lämnar mer avfall än vad som ingår i abonnemanget tar entreprenören med detta mot extra avgift.
- 43 §** Om fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare till en- eller tvåbostadshus lämnar mer avfall än vad som ingår i abonnemanget hämtas det efter beställning hos avfallsansvarig nämnd.
- 44 §** Vid upprepade avvikelser från gällande abonnemang, såsom överfulla behållare eller förekomst av åtskillig extra säckar, har avfallsansvarig nämnd rätt att besluta om vidare åtgärder som exempelvis justering av abonnemanget.

### **Ansvar för anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning**

- 45 §** Insamlingssystem och hämtningsfrekvens bestäms i samråd mellan fastighetsägare eller nyttjanderättshavare och avfallsansvarig nämnd. Avfallsansvarig nämnd meddelar anvisningar om storlek och typ av avfallsbehållare samt latrinbehållare. Godkända behållartyper anges i bilaga 3. Användning av övriga behållare ska godkännas av avfallsansvarig nämnd.

- 46 §** Säckar för insamling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, får endast användas om det inte är möjligt att använda andra behållartyper/hämtningssystem.
- 47 §** Fastighetsinnehavaren är ansvarig för anskaffande, utformning, anordnande, installation och underhåll av inom fastigheten installerade anordningar för avfallshanteringen, både manuella och maskinella insamlingssystem såsom sopskåp, sopsugssystem, behållare för djupinsamlingssystem, kvarnsystem och sopotrymme, m.m.
- 48 §** Kärll för insamling av hushållsavfall (ej grovavfall) och matavfall ägs av och tillhandahålls av avfallsansvarig nämnd.
- 49 §** Fastighetsinnehavaren har ansvar för tillsyn av och omkring avfallsbehållare. Det är fastighetsinnehavarens ansvar att se till att nedskräpning inte sker i anslutning till hämtningsplatsen på grund av att gällande bestämmelser inte följts.
- 50 §** För kärll i en- och tvåbostadshus ansvarar fastighetsinnehavaren för rengöring minst en gång per år. För kärll i flerbostadshus och delade kärll i en- och tvåbostadshus ansvarar avfallsansvarig nämnd för rengöring gång per år. För övriga behållare ansvarar ägaren för rengöring och underhåll.

### **Avfallsutrymmen, behållarplats, hämtnings- och transportvägar**

- 51 §** I eller i anslutning till fastigheter ska finnas avfallsutrymmen som kan nyttjas av boende och andra brukare enligt Boverkets föreskrifter. Utrymmen och anordningar för avfallshantering ska vara så utformade att olika typer av avfall kan förvaras och hämtas var för sig.
- 52 §** Bestämmelser om avfallsutrymmen och hämtningsvägar finns i Boverkets byggregler (BFS 2002:19) samt i Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS 1998:1, 2000:42 och 2000:1).
- 53 §** Placering av kärll, container, behållare, sophus eller liknande fastställs efter samråd mellan fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare och avfallsansvarig nämnd. Fastighetsinnehavaren är skyldig att inhämta de tillstånd som krävs för åtgärden.
- 54 §** Entreprenören skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Nycklar, portkoder och dylikt skall vid begäran om hämtning lämnas till entreprenören. Ändringar skall utan anmaning meddelas entreprenören.
- 55 §** Behållare för uppsamling av avfall skall vara uppställd så att hämtning underlättas. Hämtningsplatsen skall vara tydligt markerad eller väl synlig. Behållare skall placeras så att kärll kan rullas och säck hämtas med kärra.
- 56 §** Behållare skall placeras vid fastighetsgräns, på tomtmark, så nära hämtningsfordonets stannställe som möjligt. Ligger inte fastighetsgräns i anslutning till en för hämtningsfordonet farbar väg så ska behållaren placeras så nära hämtningsfordonets närmaste stannställe som möjligt.
- För kärll får gångavståndet till hämtningsfordonets närmaste stannställe vid hämtningstillfället inte överstiga 5 m, såvida inte den fysiska miljön förhindrar sådan placering.
- Då gångavstånd för kärll överstiger fem meter och för säck överstiger 10 meter utgår gångvägställag enligt gällande avfallstaxa.
- Kärll vid en- och tvåfamiljshus ska senast 06.30 på hämtningsdagen vara placerat som ovan beskrivet. Kärlets handtag och hjul ska stå vänt utåt mot avfallshämtaren.
- 57 §** Det åligger fastighetsinnehavaren att se till att gångväg fram till behållarens uppställningsplats samt transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats finns och hålles i framkomligt skick.

**58 §** Hämt-/gångväg ska uppfylla nedanstående kriterier:

1. Plan och hårdgjord yta<sup>1</sup>
2. Snö- och halkfri
3. Fri från hinder
4. Inga trappsteg. Enstaka trappsteg med godkänd ramp är tillåtet.<sup>1</sup>
5. Inga trösklar<sup>1</sup>
6. Inga lutningar överstigande 1:12<sup>1</sup>
7. Bra belysning
8. Tillräckligt stor vändplan (beroende på insamlingssystem)
9. Krav på god arbetsmiljö ska uppfyllas

**59 §** Enskild väg och tomtmark som utnyttjas vid hämtning skall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för hämtningsfordonet. Vändmöjlighet ska finnas. Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med avfallsansvarig nämnd.

**60 §** Vid ny- och ombyggnation ska samråd om val av avfallssystem och utformning av transportvägar ske med avfallsansvarig nämnd. Samråd ska ske tidigt i planprocessen.

**61 §** Gällande arbetsmiljölagstiftning för entreprenörens hämtningspersonal kan medföra begränsningar inom ramen för dessa föreskrifter.

## Hämtning och hämtningsintervall

**62 §** Hämtning av avfall får normalt endast ske under vardagar klockan 6.30-22.00.

**63 §** Hämtning av hushållsavfall sker normalt måndag till fredag i den ordning som avfallsansvarig nämnd bestämmer och så ofta som behövs för att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer, dock minst i nedan angivna omfattning.

### *Brännbart hushållsavfall*

- För en- och tvåbostadsfastigheter gäller följande:

Ordinarie hämtning utförs minst en gång varannan vecka, året om, i den ordning som entreprenören bestämmer. Undantag gäller för dem som av avfallsansvarig nämnd beviljats hämtning var fjärde vecka enligt 70-73 §§.

- För flerbostadsfastigheter, samfälligheter, affärslokaler, kontorslokaler och liknande gäller följande:

Ordinarie hämtning utförs minst en gång och högst tre gånger per vecka.

- För fritidsfastigheter gäller följande:

Ordinarie hämtning utförs, i den ordning som entreprenören bestämmer, minst en gång varannan vecka från fritidsbostäder. Undantag gäller för dem som av avfallsansvarig nämnd beviljats hämtning var fjärde vecka enligt 70-73 §§. Hämtning sker endast under perioden från och med den 15 april till och med den 15 oktober. Under övrig del av året hämtas avfallet efter beställning.

- För gemensam hämtning av hushållsavfall i underjordsbehållare sker ordinarie hämtning minst en gång varannan vecka.

---

<sup>1</sup> Gäller endast säck- och kärhämtning



- För hämtning av hushållsavfall i sopsug sker hämtning efter särskild överenskommelse och så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.
- Från anläggning som inte kan hänföras till någon av ovan angivna kategorier sker hämtning i den ordning som avfallsansvarig nämnd bestämmer, dock minst så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

#### *Matavfall*

- Från flerbostadshus hämtas utsorterat matavfall minst en gång per vecka.
- För gemensam hämtning av utsorterat matavfall i underjordsbehållare sker hämtning minst en gång varannan vecka.
- För gemensam hämtning av utsorterat matavfall i sopsug sker hämtning efter särskild överenskommelse och så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.
- Från en- och tvåbostadsfastigheter hämtas utsorterat matavfall minst en gång varannan vecka.
- Från verksamheter hämtas utsorterat matavfall i kärl minst en gång per vecka. Fraktionen skall hämtas av entreprenören och behandlingen skall utföras på anläggning som avfallsansvarig nämnd bestämt
- Pumpbart matavfall i sluten tank hämtas efter särskild överenskommelse eller så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

#### *Grovavfall*

- Grovavfall samt elektriska och elektroniska produkter från flerbostadsfastigheter och samfälligheter med grovsoprum hämtas vid fastigheten i den utsträckning fastighetsinnehavaren bestämmer. Fastighetsinnehavaren är dock skyldig att informera de boende om möjligheten att beställa hämtning vid fastigheten.
- Längsta intervall för schemalagd hämtning av grovavfall är en gång var tredje månad. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som önskar glesare intervall avropar hämtning. Hämtningen utförs inom 7 arbetsdagar efter beställning.
- Enskilda hushåll får lämna sorterat grovavfall vid någon av SÖRAB:s återvinningscentraler.

#### *Trädgårdsavfall från hushåll*

- Trädgårdsavfall ska i första hand komposteras på den egna fastigheten, om det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kompostering av trädgårdsavfall får ske utan anmälan till tillsynsansvarig nämnd.
- Trädgårdsavfall kan lämnas i avfallsansvarig nämnds insamlingssystem för sådant avfall och hämtas enligt tillämpningsanvisningarna. Enskilda hushåll får lämna trädgårdsavfall vid någon av SÖRAB:s återvinningscentraler.

#### *Farligt avfall från hushåll*

- Farligt avfall ska hållas skilt från annat avfall. Farligt avfall får dock förvaras tillsammans med el-avfall och batterier då det ligger i Röd box. Avfallet ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll.
- Farligt avfall ska lämnas i avfallsansvarig nämnds insamlingssystem för sådant avfall och hämtas enligt tillämpningsanvisningarna. Enskilda hushåll får lämna farligt avfall vid någon av SÖRAB:s återvinningscentraler.

#### *El-avfall från hushåll*

- El-avfall ska hållas skilt från annat avfall. El-avfall får dock förvaras tillsammans med farligt avfall och batterier då det ligger i Röd box.
- El-avfall ska lämnas i avfallsansvarig nämnds eller producenternas insamlingssystem för sådant avfall och hämtas enligt tillämpningsanvisningarna. Enskilda hushåll får lämna el-avfall vid någon av SÖRAB:s återvinningscentraler.

#### *Batterier från hushåll*

- Förbrukade batterier ska hållas skilda från annat avfall. Bärbara batterier får dock förvaras tillsammans med farligt avfall och El-avfall då de ligger i Röd box
- Bärbara batterier ska lämnas i avfallsansvarig nämnds eller producenternas insamlingssystem för sådant avfall och hämtas enligt tillämpningsanvisningarna. Bilbatterier ska lämnas i producenternas insamlingssystem för sådant avfall. Enskilda hushåll får lämna batterier vid någon av SÖRAB:s återvinningscentraler.

#### *Latrin*

- Latrinbehållare skall förslutas av fastighetsinnehavaren och normalt ställas vid fastighetsgräns eller annan anvisad plats så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger häremot.
- Hämtning av latrin sker en gång var fjärde vecka från permanentbostäder (13 gånger per år). Från fritidsfastigheter, koloniområden, fritidsanläggningar och liknande sker hämtningen var fjärde vecka under perioden den 15 april till den 15 oktober (6 gånger per år).
- Hämtning utöver detta sker efter beställning hos avfallsansvarig nämnd.

#### *Slam och fett från fettavskiljare*

- Enskilda slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar skall vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka skall kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt vid tömning. Fastighetsinnehavaren ansvarar för anläggningens skötsel och underhåll. Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn får inte överstiga 30 meter såvida inte särskilda skäl föreligger.
- Hämtning av slam från slamavskiljare med wc-avlopp, urintankar och minireningsverk sker minst en gång per år från permanentbostäder och fritidsbostäder eller oftare om det finns risk för människors hälsa eller miljön.
- Slam från slamavskiljare med BDT-avlopp hämtas minst en gång per år från permanentbostäder och minst en gång vartannat år från fritidsbostäder.
- Hämtning av fettslam från fettavskiljare skall ske en gång var tredje månad eller oftare om så krävs för att säkerställa fettavskiljarens funktion. Verksamhetsutövare kan av va-ansvarig nämnd beviljas dispens för glesare hämtning enligt **Fel! Hittar inte referenskälla..**

#### *Fettavfall från affärer, restauranger och liknande*

- Fettavfallet skall hämtas minst två gånger per år.

#### *Avfall med producentansvar*

- Vid fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper, som omfattas av producentansvar, sker hämtning efter överenskommelse mellan

fastighetsinnehavare och entreprenör som har de tillstånd och avtal som krävs av producenterna.

## **UNDANTAG FRÅN FÖRESKRIFTERNA OM AVFALLSHANTERING OCH ANMÄLAN OM EGET OMHÄNDERTAGANDE**

### **Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden**

- 64 §** Anmälan och ansökan om undantag ska vara skriftlig och göras till respektive nämnd av den som ärendet gäller. Översiktstabell finns i bilaga 2.
- Anmälan och ansökan som handläggs av tillsynsansvarig nämnd ska lämnas i god tid, minst sex veckor innan åtgärden påbörjas eller ändringen ska träda i kraft. För ansökan gäller att den åtgärd som avses inte får påbörjas innan undantag har medgivits.
- Anmälan och ansökan som handläggs av avfallsansvarig nämnd ska lämnas minst två veckor, med undantag för ansökan om uppehåll i hämtning där ansökan ska lämnas minst fyra veckor innan ändring träder i kraft.
- 65 §** Anmälan och ansökan ska innehålla uppgifter om fastighet, fastighetsinnehavare, vilka avfallslag som avses och andra uppgifter som behövs för handläggning av ärendet.
- 66 §** Givna undantag är personliga och normalt tidsbegränsade. De ska omprövas om förutsättningarna för dem ändras. Fastighetsinnehavaren har skyldighet att meddela sådan förändring.
- 67 §** Undantag som medgetts med stöd av tidigare renhållningsordning ska gälla tills tillsynsansvarig nämnd beslutar om annat.
- 68 §** För forskning och utveckling inom avfallshantering får avfallsansvarig nämnd, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, bedriva försöksverksamhet med sortering, insamling, lagring och/eller transport av avfall utan hinder av avfallsföreskrifterna. Försöksverksamhet ska ske på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

### **Eget omhändertagande av hushållsavfall**

- 69 §** Hushållsavfall får endast tas omhand på den egna fastigheten enligt vad som anges nedan.

#### ***Trädgårdsavfall***

Trädgårdsavfall från fastighet får komposteras utan särskild anmälan.

Bestämmelser för eldning av trädgårdsavfall regleras i Lidingö stads lokala föreskrifter om skydd för människors hälsa och miljön.

#### ***Matavfall***

Utsorterat matavfall från fastigheten får komposteras efter anmälan till tillsynsansvarig nämnd. Kompostering av matavfall ska ske i en för ändamålet avsedd sluten, skadedjursäker behållare som kan användas året om på fastigheten. Kompostering och nyttjandet av kompostprodukt ska ske på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön, eller näringsläckage, inte uppkommer.

#### ***Latrin***

Förmultningstolett får installeras och latrin från fastigheten får komposteras efter anmälan till tillsynsansvarig nämnd. Kompostering av latrin ska ske i en för ändamålet avsedd sluten behållare på fastigheten. Kompostering och nyttjandet av kompostprodukt

ska ske på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön, eller näringsläckage, inte uppkommer.

Anmälan om omhändertagande av latrin genom egen förmultningsanläggning skall innehålla beskrivning av anläggningen samt en avsättningsplan där det framgår var och hur kompostprodukten kommer att användas.

### ***Slam och urin***

Slam och urin från enskild avloppsanläggning får efter godkänd anmälan till tillsynsansvarig nämnd komposteras eller på annat sätt återvinnas, om det kan ske på sådant sätt att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön, eller näringsläckage, inte uppkommer.

### ***Annat***

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare, som själva kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka hos tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till avfallsansvarig nämnd för transport, bortskaffande och återvinning. Tillstånd kan endast ges om det finns synnerliga skäl.

## **Ändrat hämtningsintervall**

- 70 §** Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan ansöka om ändrat hämtningsintervall, utöver vad som annars följer av dessa föreskrifter. Tillstånd kan endast ges under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad, vikt och dragmotstånd beaktas och att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår, samt att det i övrigt är praktiskt genomförbart.
- 71 §** Hushåll som har abonnemang för utsortering av matavfall eller som fått tillstånd att använda avfallskvarn av VA-ansvarig nämnd samt källsorterar allt förpackningsmaterial på återvinningsstationer avsedda för förpackningsmaterial kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd, medges att brännbart kärl- och säckavfall hämtas var fjärde vecka.
- Medgivande om ändrat hämtningsintervall kan komma att återkallas om avfallsansvarig nämnd konstaterar att matavfall trots uppgifter om kompostering eller avfallskvarn lämnas för hämtning eller om det på annat sätt görs sannolikt eller framkommer att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.
- 72 §** Fastighetsinnehavare som komposterar allt förmultningsbart avfall utom trädgårdsavfall enligt **Fel! Hittar inte referenskälla.** i dessa föreskrifter samt källsorterar allt förpackningsmaterial på återvinningsstationer avsedda för förpackningsmaterial kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges att avfallet hämtas var fjärde vecka under förutsättning att risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Om olägenhet uppstår kan tillståndet dras in med omedelbar verkan.
- 73 §** Verksamhetsutövare som har fettavskiljare och vill tömma den färre gånger än det som föreskrivs kan ansöka om dispens hos VA-ansvarig nämnd. Dispens medges efter samråd med fastighetsinnehavaren då det anses säkerställt att fettavskiljarens funktion inte försämras på grund av den glesare tömningen.

## **Uppehåll i hämtning**

- 74 §** Uppehåll i hämtning vid permanentbostad kan efter skriftlig ansökan till avfallsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst fyra månader.

- 75 §** Uppehåll i hämtning vid fritidsfastigheter kan efter skriftlig ansökan till avfallsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela hämtningsperioden mellan den 15 april och den 15 oktober.
- 76 §** Ansökan skall lämnas till avfallsansvarig nämnd senast fyra veckor före den avsedda uppehållsperiodens början. Tillstånd beviljas för högst ett år i taget och kan inte medges retroaktivt.
- 77 §** Total befrielse från hämtning medges endast på obebyggda fastigheter. Ansökan ställs till avfallsansvarig nämnd.

### **Gemensam behållare**

- 78 §** Närboende fastighetsinnehavare<sup>2</sup> eller nyttjanderättsinnehavare kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenhet för människor hälsa eller miljön inte uppstår.

### **Utveckling inom avfallshantering**

- 79 §** Avfallsansvarig nämnd får bedriva försöksverksamhet där avsteg från renhållningsordningen kan göras genom pilotprojekt.

---

<sup>2</sup> Med ”närboende fastighetsinnehavare” avses bl. a fastigheter som gränsar till varandra eller om gångavståndet mellan bostadshusen och uppställningsplatsen för avfallsbehållaren är kortare än 100 meter.

## DEL 2 AVFALLSPLAN

<b>1. INLEDNING.....</b>	<b>16</b>
1.1. Bakgrund .....	17
1.2. Målsättning .....	18
1.3. SÖRAB och SÖRAB-kommunerna .....	18
1.3.1. SÖRABs Kontaktmannagrupp.....	19
1.3.2. Stockholmsregionens Avfallsråd (STAR) .....	19
1.3.3. Avfall som kommunen ansvarar för.....	19
1.3.4. Avfall som omfattas av producentansvar.....	19
1.3.5. Verksamhetsavfall.....	20
1.4. Planens framtagande.....	20
1.5. Läsanvisning.....	7
<b>2. FRAMTIDA AVFALLSHANTERING I SÖRAB.....</b>	<b>22</b>
2.1. År 2020.....	22
2.2. Övergripande mål för hantering av avfall i SÖRAB-regionen fram till år 2020..	23
2.3. Mål till år 2020 .....	23
2.4. Delmål .....	25
2.5. Strategier.....	25
2.5.1. Övergripande strategi.....	25
2.5.2. Strategier för delmålen.....	25
<b>3. MÅL FÖR AVFALLSHANTERING I SÖRAB-REGIONEN.....</b>	<b>26</b>
3.1. Mål 1. Människan i centrum.....	26
3.1.1. Delmål 2012.....	26
3.2. Mål 2. Kvalitet.....	29
3.2.1. Delmål 2012.....	29
3.3. Mål 3. Minska avfallens mängd .....	29
3.3.1. Delmål 2012.....	30
3.4. Mål 4. Minska avfallens farlighet.....	31
3.4.1. Delmål 2012.....	31
3.5. Mål 5. Öka återanvändningen.....	33
3.5.1. Delmål 2012.....	33
3.6. Mål 6. Öka materialåtervinningen .....	34
3.6.1. Delmål 2012.....	34
3.7. Mål 7. Energiutvinning.....	36
3.7.1. Delmål 2012.....	36
3.8. Mål 8. Deponering.....	37
3.8.1. Delmål 2012.....	37
<b>4. KONSEKVENSER.....</b>	<b>37</b>
4.1. Miljökonsekvenser .....	37
4.1.1. Sammanfattning av avfallsplanens miljöpåverkan.....	38
4.2. Ekonomiska och personella konsekvenser .....	39
4.3. Konsekvenser för information och kommunikation .....	40
<b>5. HANDLINGSPLANER OCH UPPFÖLJNING .....</b>	<b>40</b>
5.1. Årliga handlingsplaner .....	40
5.2. Årlig uppföljning .....	40
5.3. Avstämning av delmål .....	40

## BILAGOR

Bilaga 1-8 Utlämnade i detta tryck

## SAMMANFATTNING

Denna plan beskriver hur kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna tillsammans med det gemensamägda avfallsbolaget SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) ska arbeta med avfallshanteringen fram till år 2020.

De övergripande målen är:

### **Mål 1. Människan i centrum:**

Avfallshantering ska utgå från människans behov och vara anpassad både till den som lämnar och den som hämtar avfall.

### **Mål 2. Kvalitet:**

Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned.

### **Mål 3. Minska avfallets mängd:**

Resurshushållning ska stimuleras för att minska avfallets mängd.

### **Mål 4. Minska avfallets farlighet:**

Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall.

### **Mål 5. Öka återanvändningen:**

Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras.

### **Mål 6. Öka materialåtervinningen:**

Minst 50 procent av hushållsavfallet ska materialåtervinnas och materialåtervinningen från verksamheter ska öka.

### **Mål 7. Energiutvinning:**

Brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas ska användas som bränsle. Biogas kan ersätta fossila bränslen.

### **Mål 8. Deponering:**

Deponering ska bara ske om det inte finns andra behandlingsmöjligheter. Nedlagda deponier ska inte vara någon risk för människors hälsa eller miljön.

Vissa frågor är det bråttom att ta tag i, andra saker kan göras lite längre fram. För arbetet fram till 2012 har delmål med tillhörande strategier tagits fram. Vilka åtgärder som årligen ska genomföras läggs fast i årliga handlingsplaner. Kommunerna förutsätts arbeta in handlingsplanerna i sina verksamhetsplaner, för att säkerställa att resurser finns tillgängliga för åtgärderna. Uppföljning av föregående års handlingsplaner ligger till grund för nästkommande års handlingsplan. SÖRABs kontaktmannagrupp, med representanter från kommunernas avfallsavdelning och miljö- och hälsoskyddsavdelning, ansvarar för framtagandet av handlingsplaner samt för uppföljningen av handlingsplanerna.

## 1. INLEDNING

Denna plan beskriver hur kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna tillsammans med det gemensamägda



avfallsbolaget SÖRAB ska arbeta med avfallshanteringen fram till år 2020. Planen lägger fast målen för år 2020 och hur långt arbetet ska ha kommit år 2012. Hur arbetet ska gå till för att nå delmålen beskrivs i olika strategier. Utöver dessa strategier kommer handlingsplaner med konkreta åtgärder att årligen tas fram. De årliga handlingsplanerna blir en del av de ingående kommunernas verksamhetsplanering. De ingående kommunerna kallas i denna avfallsplan för SÖRAB-kommunerna. Regionen för dessa kommuner kallas SÖRAB-regionen.

### **1.1. Bakgrund**

Avfallsmängderna i SÖRAB-regionen ökar stadigt. Den snabbaste ökningen sker framförallt på mängden grovavfall, men även mängden säck- och kärlavfall ökar årligen. Regionen är starkt präglad av en snabb befolkningstillväxt med tillhörande bostadsutbyggnad. I regionen bor 419 000 människor (31 december 2006). Den beräknade mängden invånare i regionen år 2020 är 522 000 människor.

Människor i regionen är i stort nöjda med den avfallshantering som erbjuds. Trots detta finns ett antal problem att ta itu med. Vissa av problemen är det bråttom att komma till rätta med och andra finns det lite mer tid till att åtgärda. Något som identifierats som mer bråttom är att minska avfallshanteringens klimatpåverkan och ordna vissa basstrukturer i systemet. Att åtgärda andra problem kan vi avvakta lite med. Den relativt långa planeringsperioden (2009-2020) skapar möjligheter att driva mer långsiktiga förändringar.

Den största miljövinsten i avfallshanteringssystemet fås när avfall inte uppkommer, det vill säga en minskning av avfallets mängd. En minskning av avfallsmängden är prioriterad både inom EU och nationellt. Att minska avfallets mängd har tidigare inte varit en prioriterad fråga i SÖRAB-regionen, men frågan lyfts fram i och med denna avfallsplan. Ett annat sätt att minska miljöpåverkan från avfall är att återanvända produkter. En ökad återanvändning är möjlig i regionen och kommunerna tillsammans med SÖRAB behöver se över hur det ska kunna gå till.

Avfallssystemen måste bli mer bekväma, för att invånarna ska sortera sitt avfall så att avfallet blir en så stor resurs som möjligt och avfallets miljöpåverkan ska minimeras. För att möjliggöra detta krävs att plats för avfallshantering finns i alla led. I hushållen, vid fastigheterna, plats för återvinningsstationer och återvinningscentraler samt plats för mottagnings- och behandlingsanläggningar. Ett annat problem är de arbetsmiljöproblem som finns. Nya arbetsmiljöproblem ska inte byggas in i avfallshanteringssystemen. Regionens invånare upplever att de är miljömedvetna och de efterfrågar mer information kring effekterna av avfallshantering. Invånarna vill veta att sortering av avfall ger en miljöeffekt.<sup>3</sup>

Hantering av farligt avfall är något som ständigt måste uppmärksammas. Alla aktörer i samhället måste bli ännu bättre på att sortera ut sitt farliga avfall. SÖRAB och kommunerna behöver säkerställa att farligt avfall även fortsättningsvis samlas in och hanteras separat från övrigt avfall och på ett säkert sätt. Sannolikt behövs i vissa delar ett ännu bekvämare insamlingssystem.

---

<sup>3</sup> Kerstin Ahne Market Research AB, Hushållens syn på vad som är viktigt för avfallshantering i framtiden, December 2007.

Plockanalyser av avfallet visar att mycket av soppåsens innehåll går att materialåtervinna. Nästan 40 procent av avfallet är matavfall och knappt 30 procent förpackningar och returpapper. SÖRAB-regionen ligger långt under det svenska miljö kvalitetsmålet att 35 procent av matavfall från hushåll, restauranger och storkök ska samlas in och behandlas biologiskt. Den del av matavfallet som i dagsläget samlas in eller hemkomposteras motsvarar drygt 4 procent av matavfallet. Invånarna efterfrågar möjlighet till ytterligare utsortering av matavfall.<sup>4</sup> Utsortering av matavfall kan möjliggöra mer produktion av biogas, vilken kan användas som fordonsbränsle. Behandlingskapacitet för biologisk behandling av det utsorterade matavfallet måste säkerställas antingen genom en egen anläggning eller genom att köpa tjänsten. I storstockholmsregionen finns i dag endast mindre pilotanläggningar för rötning av matavfall.

Av det avfall som går till energiutvinning kvarstår 20-22 procent efter förbränningen i form av aska och slagg. I dagsläget läggs detta på deponi. Mindre aska och slagg innebär minskade mängder avfall till deponi. Om det vi förbränner inte innehåller farliga ämnen kan det ge möjlighet till återvinning av slaggen, som till exempel kan bli konstruktionsmaterial, och på så sätt kan mängden avfall till deponi minskas ytterligare.

Av det avfall som deponeras i regionen finns det fortfarande sådant avfall som inte borde deponeras. Det är till exempel brännbart avfall som på grund av brist på förbränningskapacitet deponeras.

För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning med föreskrifter om avfallshantering samt en avfallsplan. Under 2006 kom nya regler för vad en avfallsplan ska innehålla och hur den ska vara utformad. Detta innebär att avfallsplanerna i SÖRAB-kommunerna behövde uppdateras. Med anledning av det har SÖRAB erbjudit SÖRAB-kommunerna att tillsammans med dem utarbeta en gemensam avfallsplan, något som samtliga kommuner ställt sig positiva till.

## **1.2. Målsättning**

Målsättningen med denna avfallsplan är att få ett tydligt gemensamt styrdokument för avfallshanteringen fram till år 2020. Dokumentet ska vara vägledande i alla delar av avfallshanteringskedjan. Vid planering av nya bostads- eller verksamhetsområden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet och självklart även för hur invånarna och verksamheterna i samhället ska hantera sitt avfall.

Avfallsplanen ger en helhetsbild av avfallshanteringen i SÖRAB-regionen. Den beskriver vilka utmaningar som väntar om bra avfallshantering i ett hållbart samhälle ska uppnås. Genom samarbetet mellan flera närliggande kommuner utnyttjas de fördelar som stordrift, samverkan, ett gemensamt synsätt och en gemensam målsättning har på arbetet med att förbättra miljön.

## **1.3. SÖRAB och SÖRAB-kommunerna**

I Sverige är det kommunerna som ansvarar för insamling och behandling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Inom SÖRAB-regionen ansvarar kommunerna för insamlandet av hushållsavfallet, medan behandlingen av hushållsavfallet sker genom det samägda bolaget SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk

---

<sup>4</sup> Kerstin Ahne Market Research AB, Hushållens syn på vad som är viktigt för avfallshanteringen i framtiden, December 2007.

AB). SÖRAB-kommunerna har egen personal som hanterar kommunernas insamling av avfall. I Sollentuna kommun ligger detta ansvar på Sollentuna Energi AB. Kommunerna har också upphandlat entreprenörer som utför insamlingen av avfallet och i olika grad hjälper kommunerna med kundkontakter och fakturering. Insamlat avfall lämnas vid någon av SÖRABs mottagnings- eller omlastningsstationer. SÖRAB ansvarar för behandling av det insamlade avfallet. SÖRAB ansvarar även för drift och skötsel av de återvinningscentraler som finns. Nuvarande organisation beskrivs i detalj i bilaga 1, nulägesbeskrivning och prognoser.

#### **1.3.1. SÖRABs Kontaktmannagrupp**

Samarbetet mellan kommunerna och SÖRAB sker framförallt genom den så kallade kontaktmannagruppen. Den består av två tjänstemän från varje kommun, en från avfallsavdelningen och en från miljö- och hälsoskyddsavdelningen, samt personal från SÖRAB. Kontaktmannagruppen träffas minst 4 gånger per år. Kontaktmannagruppen har till uppgift att utveckla samarbetet, samverka kring olika avfallsfrågor och dra nytta av varandras kompetenser.

#### **1.3.2. Stockholmsregionens Avfallsråd (STAR)**

Stockholmsregionens avfallsråd (STAR) är ett nätverk med fokus på avfallsfrågor för kommunala bolag och förvaltningar i Stockholms län samt Håbo kommun från Uppsala län. Inom ramen för Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har nätverket fungerat sedan 1980 och samlas 2-4 gånger per år för förankring och beslut kring inriktning. STAR har bland annat tagit fram underlag och utredningar om avfallshantering i Stockholms län. STAR ordnar även konferenser med olika teman inom avfallsområdet.

#### **1.3.3. Avfall som kommunen ansvarar för**

Inom SÖRAB-regionen bodde det 31 december 2006 418 651 människor. Det fanns totalt 192 136 hushåll vid samma tidpunkt. Av dessa är 34 procent småhus och 66 procent hushåll i flerfamiljshus. Strukturen på kommunerna varierar från så kallad stenstad (Solna och Sundbyberg) till landsbygd (Vallentuna). Inflyttningen till regionen är omfattande och år 2020 beräknas befolkningen uppgå till 522 000 invånare.

Inom SÖRAB-regionen uppkom det år 2006 totalt 237 386 ton hushållsavfall av detta är 100 765 ton säck- och kärl avfall, 4 466 ton matavfall, 74 151 ton grovavfall och 7 041 ton farligt avfall. Den mängd slam, latrin och fettavfall som uppkommer i regionen är inte inräknad i den totala mängden avfall.

Av avfallet behandlas 60 procent genom förbränning. Det avfall som kommunen ansvarar för beskrivs i sin helhet i bilaga 1, nulägesbeskrivning och prognoser.

#### **1.3.4. Avfall som omfattas av producentansvar**

Vissa typer av avfall omfattas av producentansvar. Det innebär att producenten ska se till att lämpliga insamlingssystem finns för att sedan samla in och omhänderta avfallet. Syftet med producentansvaret är att de produkter som sätts på marknaden ska vara lämpade för återvinning, och återvinningsmål för olika avfallslag finns.

I dagsläget är det producentansvar för följande avfall:

- förpackningar,
- returpapper,
- elektriskt och elektroniskt avfall,
- bilar och

- däck.

#### **1.3.5. Verksamhetsavfall**

Det avfall som uppkommer hos företag och verksamheter, och som inte är hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall, är det verksamhetsutövaren själv som ansvarar för. Denne ska själv se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

#### **1.4. Planens framtagande**

SÖRAB-kommunerna har sedan länge samverkat kring avfallsfrågor. Under hösten 2006 aktualiserades att kommunerna var i behov av att ta fram nya avfallsplaner. En gemensam avfallsplan ger möjlighet att ta ett samlat grepp över de utmaningar som vi står inför. SÖRAB tog initiativ till att då ta fram en gemensam avfallsplan, vilket var något som samtliga kommuner var positiva till. SÖRABs styrelse är beställare av projektet och som styrgrupp har SÖRABs kontaktmannagrupp fungerat.

För arbetet med den nya avfallsplanen tillsatte SÖRAB en projektledare på halvtid. Projektledaren ansvarade för samordning av avfallsplanearbetet, kontakter med kommunerna och externa aktörer, samråd med Länsstyrelsen, sammanställning av underlag från kommunerna, att utarbeta huvuddelen av innehållet i avfallsplanen och stödja den politiska beslutsprocessen, inklusive bland annat utställning och remiss. SÖRAB har även tagit stöd av konsultföretaget Grontmij AB. Grontmij's uppgift har varit att fungera som bollplank och stöd i framtagandet av avfallsplanen.

Förslag till övergripande mål arbetades fram under hösten 2007. Ett omfattande samrådsarbete har genomförts. Samråd om förslagen till övergripande mål hölls mellan den 1 november 2007 och den 31 januari 2008. Samråden bestod av lokala samråd och regionala samråd. De lokala samråden bestod av möten med representanter från lokala intresseorganisationer, föreningar och fastighetsägare samt internt i kommunen. De regionala samråden bestod av möten med Länsstyrelsen i Stockholms län, entreprenörer, naturskyddsföreningen på riksnivå, angränsande kommuner, politiska partier, FTI AB samt fysiska planerare. Totalt hölls 40 samrådsmöten och 24 skriftliga svar inkom. Samråd med allmänheten gjordes via en enkät där vi lät 1350 hushåll svara på vad de har för syn på avfallshanteringen i framtiden. För genomförandet och upplägget av enkäten stod Kerstin Ahne Market Research AB. Resultatet av enkäten redovisas i rapporten "Hushållens syn på vad som är viktigt för avfallshanteringen i framtiden".

Resultatet av samråden finns sammanställt i en särskild samrådsredogörelse<sup>5</sup>. De förslag till övergripande mål som presenterades vid samråden har omarbetats med anledning av vad som framkom på samråden. Kommunikation har lyfts fram som en mycket viktig del i det fortsatta arbetet. Kommunikation är en övergripande strategi för det fortsatta arbetet och en kommunikationsplan kommer att utarbetas för att stödja arbetet med att nå målen i avfallsplanen.

Förslaget till avfallsplan har även ställts ut för granskning enligt miljöbalkens bestämmelser. Totalt inkom 62 yttranden. Under utställningstiden språkgranskades avfallsplanen. Inkomna yttranden samt hur dessa har beaktats redovisas i en särskild utställningsredogörelse<sup>6</sup>.

---

<sup>5</sup> Samrådsredogörelse, Plan för avfallshantering i ett hållbart samhälle, daterad 2008-03-17

<sup>6</sup> Utställningsredogörelse, Plan för avfallshantering i ett hållbart samhälle daterad 2008-08-14

## **1.5. Läsanvisning**

Avfallsplanen består av ett huvuddokument med tillhörande bilagor. Huvuddokumentet utgörs av nedanstående delar.

Syfte, bakgrund och grundläggande utgångspunkter för framtagande av planen beskrivs i kapitel 1. I detta kapitel beskrivs även översiktligt hur samråd enligt 15 kapitlet 13 § miljöbalken har genomförts.

Den framtida avfallshanteringen i SÖRAB-regionen presenteras i kapitel 2.

Övergripande mål för år 2020, delmål för 2012 samt strategier för att nå delmålen presenteras i kapitel 3.

Kapitel 4 beskriver planens konsekvenser ur olika aspekter. Den miljöbedömning som är gjord beskrivs sammanfattande. En fullständig miljökonsekvensbeskrivning redovisas i bilaga 5. Miljöbedömningen innehåller även en redovisning av hur målen i planen kan bidra till att de nationella miljö kvalitetsmålen respektive de regionala målen nås. De ekonomiska konsekvenserna för olika aktörer av mål och strategier i avfallsplanen redovisas i kapitlet om ekonomiska och samhällsekonomiska konsekvenser. I bilaga 2 redovisas de ekonomiska konsekvenserna mer omfattande.

Att planens mål följs upp är mycket viktigt. Hur detta ska gå till presenteras i kapitel 5.

Nuläge och omvärld innefattande bland annat uppgifter om SÖRAB-kommunernas, avfallsmängder och avfallshantering samt uppgifter om producentansvar för förpackningar (bilaga 1) Basår för denna bilaga är år 2006. Hur resursbehovet ser ut för avfallshanteringen beskrivs i bilaga 2. De anläggningar för återvinning och bortskaffande av avfall som finns i regionen anges i bilaga 3. Bilaga 4 beskriver miljömål, strategier och lagstiftning. Resultatet av tidigare avfallsplaners målsättningar finns beskrivet i bilaga 6. Bilaga 7 anger vilka nedlagda deponier som finns inom regionen. Dessutom finns en speciell bilaga med ordlista (bilaga 8). Bilaga 9 är till för länsstyrelsens sammanställning över avfallshanteringen i länet.

## **2. FRAMTIDA AVFALLSHANTERING I SÖRAB**

Avfallsplanens mål är uppdelade i två nivåer: övergripande mål till år 2020 och delmål till år 2012. Planen innehåller också strategier för hur arbetet ska gå till för att uppnå delmålen. Målen ska hjälpa oss att år 2020 leva i ett hållbart samhälle.

### **2.1. År 2020**

Det är nu år 2020. Vi blickar tillbaka mot 2008 då kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna beslutade om en gemensam avfallsplan med gemensamma mål.

Vi har fått en ny syn på avfall. Visst används fortfarande huvuddelen av avfallet i regionens fjärrvärmeproduktion och för att generera el, men över hälften av hushållsavfallet återvinns som material. Genom all den information och feedback som vi har kunnat ge hushållen sorterar vi nu nästan alla förpackningar, tidningar och annat som går att ha särskild insamling av. Över nittio procent av invånarna svarade vid den senaste enkäten att vi har en bra eller mycket bra kund Anpassning av systemen. Medvetenheten om miljönyttan är stor och det är helt okej att sortera.

Valfriheten i systemen är stor. Man kan välja den service som man vill ha och var och en betalar för de tjänster man väljer. Här finns ett ”smörgåsbord” att välja på. Det har tidvis sett olika ut i olika kommuner, men vi har tagit idéer från varandra och tävlat med varandra och oss själva för att nå målen.

I samhällsplaneringen är ”plats för avfall” en fråga som är lika angelägen som vatten och avlopp och energiförsörjning. Platser för avfallsanläggningar finns med i översiktplaner och hanteras i alla detaljplaner. I ett nätverk träffas planerare i kommunerna och avfallshandläggare tillsammans hos SÖRAB.

Att sortera ut matavfall har blivit vanligt. Vem vill inte vara biogastronom? Det vill både storkök, restauranger, butiker men också många enskilda hushåll. Det finns många olika sätt att samla in, men man kan också kompostera själv hemma om man vill. Vi har fått en biogasanläggning i regionen där vi kan producera fordonsbränsle, så nu går både kollektivtrafik och sopbilar på biogas. Men ännu är det svårt att få gasen att räcka till privatbilar vars ägare efterfrågar klimatneutralt bränsle. Biogödseln har väldigt hög kvalitet. Den är certifierad och väldigt populär. Allt återvinns idag hos lantbrukarna i Roslagen, vilka också levererar mycket livsmedel till regionen.

Matavfallsmängderna är inte lika stora som vi trodde när vi gjorde planen. Väldigt många har förstått att den största klimatnyttan uppnås om vi lagar lagom med mat och äter upp. Det gäller såväl de offentliga köken i skolor och äldreboenden som andra storkök och restauranger.

Den nya synen på avfall har också spillt över på företagen i regionen. De är också med. Sortering är nu vardag, och vår nya energianläggning i regionen försörjs helt med noga sorterat avfall.

På anläggningen på Löt deponeras väldigt lite. Här tvättas och behandlas istället förorenad jord så att den kan föras tillbaka till samhället. Slagg från avfallsförbränning tvättas för att minska miljöpåverkan från salterna och när materialet ”mognat” kan det

användas till olika ändamål i samhället. Askorna stabiliseras och vi prövar olika idéer att använda dem inom Löt, men också i olika applikationer vid byggnation. Vi mellanlagrar såväl på Löt som på andra platser i avvaktan på behandling eller på att materialet ska komma till nytta.

Att handla ”second-hand” är inga problem när säljare och köpare kan hitta varandra via nätet. Lokala ”torg” gör det ännu enklare. Bakluckeloppis har också blivit vanligt. Kvalité är fint och efterfrågat.

Klimatfrågan har under hela perioden varit en överskuggande faktor, och vid alla åtgärder och beslut har den klimatmässiga nyttan redovisats. Samhällsekonomiska analyser har också varit ett verksamt verktyg.

## **2.2. Övergripande mål för hantering av avfall i SÖRAB-regionen fram till år 2020**

**År 2020 ska avfallshanteringen i SÖRAB-kommunerna vara en del av ett hållbart samhälle där människan står i centrum. Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan. Det avfall som uppkommer ska vara en resurs och inte ett miljöproblem.**

Som grund vid framtagandet av de övergripande målen finns EU:s avfallshierarki, den så kallade avfallstrappan, som är vägledande för hur avfall ska behandlas. Avfallstrappan innebär att i första hand ska avfallets mängd och farlighet minska. Därefter ska man återanvända avfall i så hög grad som möjligt. Om avfallet inte går att återanvända ska det materialåtervinnas. Till detta räknas även biologisk behandling av organiskt avfall. Därefter ska avfallet energiutvinnas (förbrännas och energin i avfallet tas omhand). Om man inte kan behandla avfallet på något annat sätt så är det slutligen deponering av avfallet som är det sista sättet att omhänderta avfall.

Det räcker dock inte att bara ta hänsyn till detta vid planering för avfallshantering i framtiden. De system som används behöver även vara anpassade både till de som lämnar och hämtar/hanterar avfallet, och det uppkomna avfallet måste ha en god kvalitet så att avfallet kan resursutnyttjas med minsta möjliga miljöpåverkan.

I de fall målen beskriver en mängd avfall i procent är det viktprocent som avses.

## **2.3. Mål till år 2020**

År 2020 ska följande mål uppfyllas:

### **Mål 1. Människan i centrum**

Avfallshantering ska utgå från människans behov och vara anpassad både till den som lämnar och den som hämtar avfall.

*Det innebär att insamlingen ska vara enkel, lätt att förstå och erbjuda den service som efterfrågas i syfte att uppfylla planens mål. Insamling och behandling ska vara anpassad så att arbetsmiljön för dem som hanterar avfallet är god.*

### **Mål 2. Kvalitet**

Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned.

*Det innebär att avfall ska sorteras efter hur det ska tas omhand. Det sorterade avfallet ska uppfylla de krav som respektive behandlingsanläggning ställer.*

### **Mål 3. Minska avfallets mängd**

Resurshushållning ska stimuleras för att minska avfallets mängd.

*Det innebär att på olika sätt visa människor hur livsstil och konsumtionsmönster kan förändras så att avfallsmängden per invånare minskar.*

### **Mål 4. Minska avfallets farlighet**

Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall.

*Det innebär att människor ska vara medvetna om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras. Det ska vara lätt att sortera rätt. Uppkomsten av farligt avfall ska förebyggas genom dialog med producenter för att undvika att farliga ämnen byggs in i varor och produkter.*

### **Mål 5. Öka återanvändningen**

Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras.

*Det innebär att återanvändning ska stimuleras genom nyttjande av ny teknik och samarbete med företag/organisationer. System för att återanvända varor och produkter ska vara lättillgängliga. Återanvändningen får dock inte leda till en ökad miljöbelastning.*

### **Mål 6. Öka materialåtervinningen**

Minst 50 procent av hushållsavfallet ska materialåtervinnas och materialåtervinningen från verksamheter ska öka.

*Det innebär att minst 50 procent av hushållsavfallet ska återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Varje verksamhet ska källsortera så att minst ett avfallsslag kan materialåtervinnas.*

*Det innebär också att minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling. Resterna vid behandlingen ska vara så rena att de går att återföra till åker- eller skogsmark.*



## **Mål 7. Energiutvinning**

Brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas ska användas som bränsle. Biogas kan ersätta fossila bränslen.

*Det innebär att icke brännbart avfall ska sorteras bort. Bränslet ska vara så rent att aska och slagg till största delen kan återvinnas. Vid förbränningen ska el och värme produceras. Vid rötning av matavfall ska biogas utvinnas och användas som fordonsbränsle eller på annat sätt ersätta fossilt bränsle*

## **Mål 8. Deponering**

Deponering ska bara ske om det inte finns andra behandlingsmöjligheter. Nedlagda deponier ska inte vara någon risk för människors hälsa eller miljön.

*Det innebär att bara avfall som det inte finns några andra behandlingsmetoder för ska deponeras. Endast deponier som uppfyller högt ställda krav ska användas.*

*Det innebär även att nedlagda deponier ska vara inventerade och undersökta. Deponier som utgör en risk för människors hälsa eller miljön ska åtgärdas.*

## **2.4. Delmål**

Arbetet med att nå de övergripande målen delas tidsmässigt in i tre faser. År 2012, år 2016 och år 2020. Delmål för de två senare faserna kommer att tas fram i god tid innan aktuell period. I denna avfallsplan finns delmål för 2012. I de fall delmålen beskriver avfall i procent är det viktprocent som avses. När en mängd anges avses mängden som vikt mätt i kilogram.

## **2.5. Strategier**

### **2.5.1. Övergripande strategi**

En gemensam kommunikationsplan ska tas fram under 2009 för att stödja genomförandet av avfallsplanen på ett övergripande plan. Syftet är att på ett strukturerat sätt visa hur kommunikationen ska styras för att effektivt stödja genomförandet. I kommunikationsplanen ska det framgå hur kommunikationen bör planeras, genomföras och utvärderas. Med planen som bas kan kommunikationen i de olika delmålen och projekten sedan planeras. De mål, strategier, budskap, värdeord etcetera som beskrivs i kommunikationsplanen ska gälla för all kommunikation för genomförandet av avfallsplanen.

### **2.5.2. Strategier för delmålen**

Till varje delmål finns en strategi beskriven. Strategin beskriver i korthet vilka åtgärder som i dagsläget har identifierats för att uppnå delmålen. Till varje delmål finns även preciserat vem som ansvarar för att målet nås samt vilka övriga parter som berörs av delmålet. De övriga parterna kan vara delaktiga i olika hög grad. Det kan även finnas parter som i dagsläget inte har identifierats men som blir berörda då arbetet med att genomföra åtgärderna påbörjas.

### 3. MÅL FÖR AVFALLSHANTERING I SÖRAB-REGIONEN

#### 3.1. Mål 1. Människan i centrum

Avfallshantering ska utgå från människans behov och vara anpassad både till den som lämnar och den som hämtar avfall.

*Det innebär att insamlingen ska vara enkel, lätt att förstå och erbjuda den service som efterfrågas i syfte att uppfylla planens mål. Insamling och behandling ska vara anpassad så att arbetsmiljön för dem som hanterar avfallet är god.*

##### 3.1.1. Delmål 2016

<b>Delmål 1.1</b>	<b>År 2016 ska avfallshanteringen vara en självklar del i kommunens planarbete vid ny- och ombyggnation, för att i tidigt skede säkerställa ytor och funktion av avfallshanteringen.</b>
<b>Målsvar: Uppföljning: Strategi:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd, Kommunens nämnd som ansvarar för fysisk planering. Avstämning med respektive kommun. Genom översiktsplaner och detaljplaner säkerställa marktillgång för återvinningscentraler och andra allmänna insamlingsystem. Med utgångspunkt från den avfallshandbok som är framtagen av Avfall Sverige etablera medvetenheten om avfallshanteringen i förekommande planprocesser. Huvuddelen av arbetet bedrivs i respektive kommun, men med gemensamt ansvar för att hålla nätverket för planhandläggare aktivt. Utnyttja det faktum att avfallsfrågorna i nya PBL utgör ett allmänt intresse.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>SÖRAB, Kommunens avfallsavdelning, Kommunens översikts- och detaljplaneavdelning, Regionplane- och trafikkontoret, Funktionshindersorganisationer, Huvudskyddsombud, Arbetsmiljöverket.</b>

<b>Delmål 1.2</b>	<b>År 2016 ska det finnas en handlingsplan för åtgärder av de arbetsmiljöproblem som kartlades 2009.</b>
<b>Målsvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b> <b>Handlingsplan är framtagen.</b> <b>Under 2013 genomförs en sammanställning på hur många hämtplatser som återstår utifrån kartläggningen som genomfördes 2009. Utifrån den läggs en handlingsplan och de prioriterade arbetsmiljöproblemen (tunga säckar, backning, trånga områden) åtgärdas. Handlingsplanen kompletteras med övriga identifierade arbetsmiljöproblem och uppdateras sedan löpande.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens insamlingsentreprenör, Kommunens exploateringsavdelning, Kommunens planavdelning, Kommunens gatuavdelning, Fastighetsägare.</b>

<b>Delmål 1.3</b>	<b>År 2016 ska minst 80 % av hushållen anse sig ha tillgång till tillfredställande insamlingsystem för hushållsavfall.</b>
<b>Målsvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b> <b>Kundenkät 2016</b> <b>Utveckla systemen utifrån resultaten i tidigare kundenkät, förbättra först där missnöjet är störst.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens insamlingsentreprenör, Kommunens planavdelning, Kommunernas informationsavdelning, Producenterna, Funktionshinderorganisationer.</b>

<b>Delmål 1.4</b>	<b>År 2016 ska metoder vara etablerade för fortlöpande</b>
-------------------	--

	<b>återkoppling till hushåll rörande resultat av insamling samt dess miljönytta.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>SÖRAB</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Kundenkät 2016.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom att testa kombinationer av olika sätt att kommunicera, ha etablerat ett arbetssätt, t ex hemsida, almanacka etc. Metoder för återkoppling ska behandlas i kommunikationsplan. Etablera ett gemensamt sätt att räkna fram och redovisa resultaten. Minst 80 % av hushållen ska anse sig ha fått återkoppling rörande resultat av insamling och dess miljönytta för att målet ska anses vara uppnått.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens samlingsentreprenör, Kommunens informationsavdelning, Producenterna</b>

<b>Delmål 1.5</b>	<b>År 2016 ska återvinningsmöjligheterna för grovavfall vara bättre jämfört med år 2012.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>SÖRAB</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Kundenkät 2016</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Insamlingsystem ska vara kundanpassade. Uppnås genom t ex bättre öppettider på ÅVC, fler återvinningscentraler, flera mobila återvinningscentraler eller annat insamlingsystem.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens samlingsentreprenör, Kommunens planavdelning, SÖRAB, Funktionshinderorganisationer.</b>

## Mål 2. Kvalitet

Allt avfall ska vara rätt sorterat och inte skräpa ned.

*Det innebär att avfall ska sorteras efter hur det ska tas omhand. Det sorterade avfallet ska uppfylla de krav som respektive behandlingsanläggning ställer.*

### 3.1.2. Delmål 2016

<b>Delmål 2.1</b>	<b>År 2016 ska 80 % av kommunens invånare uppleva att allmänna insamlingsplatser inte är nedskräpade.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunal nämnd med ansvar för gatuhållning, Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Kundenkät 2016</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom avtalsuppföljning, ökad tillsyn, information till kommuninvånare och samarbete med andra kommunala aktörer. Med allmänna insamlingsplatser avser vi återvinningscentraler, återvinningsstationer, batteriholkar och allmänna papperskorgar.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>SÖRAB, Kommunens avfallsavdelning, Kommunens gatuavdelning, Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, Producenterna, Håll Sverige Rent.</b>

<b>Delmål 2.2</b>	<b>År 2016 ska insamlat matavfall hålla sådan hög kvalitet så att materialet kan användas som växtnäring.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Redovisa antal ton som behandlats i separat system, och vilka mängder som samrötas med slam från avloppsreningsverk. Felklassat matavfall som förbränns eller komposteras istället för rötning redovisas också.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom att upprätthålla dagens kvalitetsnivå.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens insamlingsentreprenör, SÖRABs behandlingsentreprenör, Fastighetsägare.</b>

## 3.2. Mål 3. Minska avfallets mängd

Resurshushållning ska stimuleras för att minska avfallets mängd.

*Det innebär att på olika sätt visa människor hur livsstil och konsumtionsmönster kan förändras så att avfallsmängden per invånare minskar.*

### 3.2.1. Delmål 2016

<b>Delmål 3.1</b>	<b>År 2016 ska matsvinnet ha minskat med 10 kg per invånare jämfört med 2012.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Minskat matsvinn mäts genom summan av mängden matavfall i restavfallet enligt plockanalys och insamlad mängd matavfall i jämförelse med motsvarande mängd 2012.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Ta fram och sprida information om hur olika val kan påverka mängden avfall. Visa på miljönyttan i att minimera matsvinnet och samtidigt öka utsorteringen av det matavfall som ändå uppstår.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, Kommunens konsumentrådgivare, Restauranger, storkök och livsmedelshandeln, SÖRAB</b>

<b>Delmål 3.2</b>	<b>År 2016 ska minst 50 % av restauranger, storkök och livsmedelsbutiker i kommunen kunna redovisa att och hur de aktivt arbetar med att minska avfallsmängden.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Enkät till restauranger, storkök och livsmedelsbutiker 2016.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom ett strategiskt kommunikationsarbete föra ut kunskap om hur och varför det är viktigt att avfallsminimera.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, Restauranger, storkök och livsmedelsbutiker, SÖRAB</b>

### 3.3. Mål 4. Minska avfallets farlighet

Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall.

*Det innebär att människor ska vara medvetna om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras. Det ska vara lätt att sortera rätt. Uppkomsten av farligt avfall ska förebyggas genom dialog med producenter för att undvika att farliga ämnen byggs in i varor och produkter.*

#### 3.3.1. Delmål 2016

<b>Delmål 4.1</b>	<b>År 2016 ska minst 90 % av hushållen anse sig ha tillgång till ett tillfredställande insamlingsystem för farligt avfall, el-avfall och grovavfall.</b>
<b>Målsvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b> <b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd. SÖRAB Kundenkät 2016. Genom strategiskt kommunikationsarbete föra ut kunskap om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras. Öka tillgängligheten för avlämning av farligt avfall, el-avfall och grovavfall. SÖRAB, Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, Kommunens insamlingsentreprenör, Fastighetsägare, Producenterna för el-avfall.</b>
<b>Delmål 4.2</b>	<b>År 2016 ska alla icke anmälnings- eller tillståndspliktiga företag (u-verksamheter), som klassas som miljöfarliga verksamheter, ha inventerats. Tillsyn ska ske på deras hantering av farligt avfall minst vart åttonde år.</b>
<b>Målsvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b> <b>Berörda:</b>	<b>Kommunens tillsynsansvariga nämnd. Uppföljning av kommunens verksamhetsplan/tillsynsplan. Genom upprättande av tillsynsplan för u-verksamheter. Inventering sker med regelbundenhet (kommunen avgör behov) och tillsyn vart åttonde år. Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, U-verksamheter.</b>

<b>Delmål 4.3</b>	<b>År 2016 får inget farligt avfall eller el-avfall finnas i säck- och kärlavfallet.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Plockanalys 2016.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom strategiskt kommunikationsarbete föra ut kunskap om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras. Öka tillgängligheten för avlämning av farligt avfall och smått el-avfall.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, Kommunens insamlingsentreprenör, Fastighetsägare, Producenter för el-avfall, SÖRAB.</b>

<b>Delmål 4.4</b>	<b>År 2016 ska tillsyn på avfallshanteringen avseende farligt avfall ha skett vid minst 20 bygg- och rivningsprojekt i kommunen.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens tillsynsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Uppföljning av kommunens verksamhetsplan.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Inarbetas i tillsynsplan. Tillsyn sker på i snitt 5 projekt per år och kommun.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, Kommunens bygglovsavdelning, Bygg- och rivningsföretag, Fastighetsägare, Byggherrar.</b>



### 3.4. Mål 5. Öka återanvändningen

Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras.

*Det innebär att återanvändning ska stimuleras genom nyttjande av ny teknik och samarbete med företag/organisationer. System för att återanvända varor och produkter ska vara lättillgängliga. Återanvändningen får dock inte leda till en ökad miljöbelastning.*

#### 3.4.1. Delmål 2016

<b>Delmål 5.1</b>	<b>År 2016 ska hanteringen av schaktmassor och liknande vara kartlagt samt förbättringsåtgärder föreslagna.</b>
<b>Målansvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b>  <b>Berörda:</b>	<b>SÖRAB</b> <b>Färdig rapport.</b> <b>Kartläggningen omfattar återbruksgrad samt identifiering av hinder som finns för att öka återbruksgrad samt förbättringsåtgärder föreslagna.</b> <b>Kommunens avfallsavdelning,</b> <b>Kommunens fysiska planeringsavdelning,</b> <b>Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning,</b> <b>Kommunens gatuavdelning,</b> <b>Länsstyrelsen,</b> <b>Stockholmsregionens avfallsråd,</b> <b>SÖRAB.</b>
<b>Delmål 5.2</b>	<b>År 2016 ska det finnas återbruksverksamhet på alla återvinningscentraler.</b>
<b>Målansvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b> <b>Berörda:</b>	<b>SÖRA</b> <b>Bemannad mottagning på alla återvinningscentraler.</b> <b>Genom bemannad insamling och organiserad mottagning.</b> <b>Kommunens avfallsavdelning,</b> <b>Kommunens verksamhet för sysselsättning inom psykiatri,</b> <b>Ideella secondhandverksamheter,</b> <b>SÖRAB.</b>
<b>Delmål 5.3</b>	<b>År 2016 ska det finnas etablerad återbruksverksamhet för de kommunala verksamheterna.</b>
<b>Målansvar:</b> <b>Uppföljning:</b> <b>Strategi:</b>  <b>Berörda:</b>	<b>Kommunstyrelsen</b> <b>Återbruksverksamhet ska finnas etablerad.</b> <b>Genom att koppla ihop kommunala verksamheters behov av inköp och avyttring ska återbruk öka. Detta kan ske t ex genom en digital tjänst för att undvika fysisk mellanlagring.</b> <b>Kommunala verksamheter,</b> <b>Kommunala bolag,</b> <b>Kommunens informationsavdelning,</b> <b>Kommunens avfallsavdelning.</b>
<b>Delmål 5.4</b>	<b>År 2016 ska det finnas lättillgänglig information om återbruksmöjligheter och återbruksvinster, såväl</b>

	<b>ekonomiska som miljömässiga.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Avstämning med kommunerna att det finns lättillgänglig information för alla kommuninvånare.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom användning av digitala medier.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, SÖRAB.</b>

### 3.5. Mål 6. Öka materialåtervinningen

Minst 50 procent av hushållsavfallet ska materialåtervinnas och materialåtervinningen från verksamheter ska öka.

*Det innebär att minst 50 procent av hushållsavfallet ska återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Varje verksamhet ska källsortera så att minst ett avfallslag kan materialåtervinnas.*

*Det innebär också att minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling. Resterna vid behandlingen ska vara så rena att de går att återföra till åker- eller skogsmark.*

#### 3.5.1. Delmål 2016

<b>Delmål 6.1</b>	<b>År 2016 ska minst 45 % av hushållsavfallet materialåtervinnas, inklusive biologisk behandling av matavfall.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Statistiksammanställning.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Strategiskt kommunikations- och informationsarbete, bättre insamlingssystem, utreda om flera fraktioner kan materialåtervinnas med angivna mått på miljönytta.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens informationsavdelning, SÖRAB, Fastighetsägare, Producenter.</b>

<b>Delmål 6.2</b>	<b>År 2016 ska högst 30 kg förpackningar och returpapper per invånare och år finnas i säck- och kärlavfallet</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd,</b>

<b>Uppföljning:</b>	<b>Plockanalys av säck- och kärlavfall 2016.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom strategiskt kommunikationsarbete föra ut kunskap om varför tidningar och förpackningar ska sorteras ut särskilt, med angivna mått på miljönytta. Arbeta strategiskt för att öka möjligheten för återvinningsplatser för tidningar och förpackningar.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens fastighetsavdelning, Kommunens informationsavdelning, Fastighetsbolag, SÖRAB, Producenterna, Fastighetsägare.</b>

<b>Delmål 6.3</b>	<b>År 2016 ska minst 30 kg matavfall per invånare och år samlas in.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd,</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Statistiksammanställning på insamlade mängder.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom strategiskt kommunikationsarbete föra ut kunskap om varför matavfallet ska sorteras ut särskilt. Arbeta med att få så många av invånarna och verksamheterna att vilja sortera ut matavfallet.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, Kommunens fastighetsavdelning, Kommunens informationsavdelning, SÖRAB, Restauranger, storkök och livsmedelsbutiker, Fastighetsägare.</b>

<b>Delmål 6.4</b>	<b>År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att växtnäring tas tillvara.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>SÖRAB</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Avtalsuppföljning</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom upphandling av behandlingsanläggning för matavfall som får material som kan användas som växtnäring.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, SÖRAB, SÖRABs behandlingsanläggningar.</b>

<b>Delmål 6.5</b>	<b>År 2016 ska materialåtervinningsmöjligheterna för grovavfall vara bättre jämfört med år 2012.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>SÖRAB</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Kommunens avfallsansvariga nämnd.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Statistiksammanställning. Genom att analysera de strömmar som idag går till</b>

<b>Berörda:</b>	<b>förbränning respektive deponi, med syfte att flytta materialslag uppåt i avfallstrappan. Anpassa till olika insamlingsystem (ÅVC, grovavfallshämtning, mobil ÅVC etc). Kommunens avfallsavdelning, SÖRAB, SÖRABs behandlingsanläggningar</b>
-----------------	---

### **3.6. Mål 7. Energiutvinning**

Brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas ska användas som bränsle. Biogas kan ersätta fossila bränslen.

*Det innebär att icke brännbart avfall ska sorteras bort. Bränslet ska vara så rent att aska och slagg till största delen kan återvinnas. Vid förbränningen ska el och värme produceras. Vid rötning av matavfall ska biogas utvinnas och användas som fordonsbränsle eller på annat sätt ersätta fossilt bränsle.*

#### **3.6.1. Delmål 2016**

<b>Delmål 7.1</b>	<b>År 2016 ska allt insamlat matavfall från hushåll, storkök, restauranger och livsmedelsbutiker omhändertas så att biogas kan produceras.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>SÖRAB</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Avtalsuppföljning.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom upphandling av behandlingsanläggning för matavfall som säkerställer att biogas framställs och omhändertas.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens avfallsavdelning, SÖRAB, SÖRABs behandlingsanläggningar.</b>

### 3.7. Mål 8. Deponering

Deponering ska bara ske om det inte finns andra behandlingsmöjligheter.

Nedlagda deponier ska inte vara någon risk för människors hälsa eller miljön.

*Det innebär att bara avfall som det inte finns några andra behandlingsmetoder för ska deponeras. Endast deponier som uppfyller högt ställda krav ska användas.*

*Det innebär även att nedlagda deponier ska vara inventerade och undersökta. Deponier som utgör en risk för människors hälsa eller miljön ska åtgärdas.*

#### 3.7.1. Delmål 2016

<b>Delmål 8.1</b>	<b>År 2016 ska det finnas en åtgärdsplan för hur nedlagda deponier med klass 1 och 2 ska hanteras.</b>
<b>Målansvar:</b>	<b>Kommunens tillsynsansvariga nämnd.</b>
<b>Uppföljning:</b>	<b>Åtgärdsplan ska finnas. Åtgärdsplanen redovisar hur deponierna ska vara åtgärdade senast 2020.</b>
<b>Strategi:</b>	<b>Genom att ta fram en åtgärdsplan för deponier klass 1 och 2 och säkerställa att dessa är åtgärdade till 2020.</b>
<b>Berörda:</b>	<b>Kommunens miljö- och hälsoskyddsavdelning, Kommunens avfallsavdelning, Berörda markägare, Länstyrelsen.</b>

## 4. KONSEKVENSER

Avfallsplanens mål innebär förändringar jämfört med dagens system. Konsekvenserna av dessa förändringar kan påverka miljön, ekonomin samt påverka kommunikation och information.

### 4.1. Miljökonsekvenser

Av avfallsplanens mål är de viktigaste målen ur miljösynpunkt följande:

#### Mål 4. Minska avfallets farlighet

Inget farligt avfall ska finnas blandat med annat avfall.

#### Mål 6. Öka materialåtervinningen

Minst 50 procent av hushållsavfallet ska materialåtervinnas och materialåtervinningen från verksamheter ska öka.

#### Mål 7. Energiutvinning

Brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas ska användas som bränsle. Biogas kan ersätta fossila bränslen.

#### Mål 8. Deponering

Deponering ska bara ske om det inte finns andra behandlingsmöjligheter.

#### 4.1.1. Sammanfattning av avfallsplanens miljöpåverkan

Den sammanfattande miljöpåverkan av avfallsplanens mål beskrivs i Tabell 1. I tabellen betyder -1: Negativ miljöpåverkan, 0: Ingen eller liten miljöpåverkan, +1: Positiv miljöpåverkan. A-G motsvarar följande miljökvalitetsmål:

A- God bebyggd miljö, B- Begränsad klimatpåverkan, C- Giftfri miljö, D- Frisk luft, E- Ingen övergödning, F- Bara naturlig försurning och G- Skyddande ozonskikt.

**Tabell 1. Miljöbedömning av mål för avfallshantering i SÖRAB-regionen.**

Bedömd aspekt	A	B	C	D	E	F	G*
Mål 1.	0	0	0	0	0	0	0
Mål 2.	+1	0	0	0	0	0	0
Mål 3.	0	0	0	0	0	0	0
Mål 4.	+1	0	+1	0	0	0	0
Mål 5.	(+1)	0	0	0	0	0	0
Mål 6.	+1	+1**	0	+1**	(+1)	+1**	0
Mål 7.	+1	+1	+1	+1	0	0	0
Mål 8.	+1	0	+1	+1	+1	0	0

\* Miljömålet skyddande ozonskikt påverkas generellt sett av avfallshanteringen, men i detta fall bedöms inte genomförandet av planen medföra betydande ökning eller minskning av den påverkan som sker.

\*\* Ökade transporter kan minska den positiva effekten.

Betydande miljöpåverkan som följd av genomförandet av planen är att:

- Utsläpp till luft av försurande och klimatpåverkande gaser från transporter av avfall kan öka. Nettoutsläppen till luft kan trots detta ändå minska eftersom ökad användning av återvunna material gör att nyproduktionen av råvaror kan minskas i motsvarande grad.
- Utsläpp till luft, mark och vatten från gamla deponier och aktiva deponier minskar genom minskad deponering och efter genomförda skyddsåtgärder vid nedlagda deponier.
- Diffusa utsläpp av miljögifter minskar genom förbättrade insamlingssystem och bättre kunskap hos avfallslämnare.
- Ianspråktagande av markresurser ökar något för fler insamlingsplatser för sorterat avfall samt för behandlingsanläggningar.
- Utsläpp av koldioxid med fossilt ursprung minskar till följd av att mer fossila drivmedel till fordon kan ersättas med biogas.

Genomförandet av planen påverkar dessa nationella och regionala miljökvalitetsmål:

- god bebyggd miljö
- giftfri miljö
- frisk luft
- minskad klimatpåverkan
- och i mindre utsträckning målen ingen övergödning och bara naturlig försurning.

De från miljösynpunkt mest betydelsefulla vägvalen i avfallsplaneringsarbetet bedöms vara att:

- fokus läggs på att förbättra kvaliteten i de idag väl fungerande systemlösning-arna och förbättra dem ytterligare.

- det samarbete som finns etablerat mellan SÖRAB-kommuner ska utvecklas ytterligare.
- konkreta ställningstaganden för vad man ska göra för att bidra till att miljömålen uppnås finns, vilket framförallt rör insamling av matavfall i regionen. Hur insamling ska ske, hur och var behandling ska ske har kommunerna och SÖRAB inte tagit ställning till ännu.

Genomförandet av avfallsplanen och prognosen över ökade avfallsmängder medför behov av anläggningar för insamling/sortering, eventuellt i form av fler återvinningscentraler, samt anläggningar för behandling. Konsekvenserna av behandlingsanläggningar utreds och beskrivs i samband med tillståndsprövning och beskrivs inte närmare i denna avfallsplan.

Uppföljning av planen är en viktig aspekt. Uppföljningarna kommer att samordnas av SÖRAB och utföras av kontaktmannagruppen, vilka också deltagit vid utarbetande av förslaget till avfallsplan. En mindre omfattande redovisning sker årligen och en mer utförlig avstämning av delmålen sker år 2012 och 2016.

#### 4.2. Ekonomiska och personella konsekvenser

I Tabell 2 nedan redovisas en översiktlig sammanställning av de resursinsatser som krävs för varje övergripande mål. Förväntad resursinsats har bedömts för olika parter enligt en tregradig skala, där

- 0 motsvarar ingen eller obetydlig insats,
- (+) motsvarar en minskad insats,
- \* motsvarar en liten insats,
- \* \* en måttlig insats och
- \* \* \* motsvarar en stor insats.

Observera att den relativa betydelsen av respektive resursinsats inte framgår av tabellen, det vill säga en värdering utifrån en okritisk summering av antalet ”\*” i tabellen kan inte göras.

**Tabell 2 Förväntad resursinsats för att uppnå avfallsplanens mål**

Part	Verksamhet	Mål 1	Mål 2	Mål 3	Mål 4	Mål 5	Mål 6	Mål 7	Mål 8
Enskilda		* *	*	0 (+)	* *	* (+)	* *	*	0
Fastighetsägare		* *	*	0	* *	0	* * *	*	0
Kommunen	Avfall	*	* *	*	* * *	* *	* * *	* * *	* *
Kommunen	Tillsyn	0	*	* *	* *	*	* *	*	*
Kommunen	Övrigt	*	*	* (+)	* (+)	*	*	0	*
SÖRAB		0	* *	*	*	* *	* * *	* * *	*
Entreprenör		*	*	0	* * (+)	0	0	*	0

Det största resursbehovet finns för införande av separat insamling och säkerställande av behandlingskapacitet för matavfall samt för byggande av nya återvinningscentraler. I det fall SÖRAB beslutar att bygga en egen förbränningsanläggning är detta en mycket stor investering. En utökad insamling av hushållens farliga avfall kan också komma att bli kostsam. Ökad medvetenhet kräver informations- och kommunikationsinsatser. Hur stora dessa insatser blir och hur kostnaderna fördelas mellan SÖRAB och kommunerna

fastställs i den kommunikationsplan som tas fram under 2009. Resursbehoven för att kartlägga och ta fram riktlinjer samt ändra rutiner är relativt små. De åtgärder som riktlinjerna leder till kan dock bli kostsamma. Kommunernas tillsynsverksamhet kan också behöva förstärkas eller omprioriteras. Mer fastighetsnära insamling av olika typer av avfall kan orsaka kostnader både i form av pengar och utrymme hos den enskilde och hos fastighetsägare. Gemensamma system för hela regionen möjliggör dock en rationellare hantering som kan minska de kostnader som uppstår och även påtagligt underlätta informationsinsatserna.

### **4.3. Konsekvenser för information och kommunikation**

Det finns behov av stärkt information och kommunikation. Såväl uppnådda resultat som miljövinster efterfrågas. Dessutom måste arbetet med ökad återvinning stöttas av kraftfulla informationsåtgärder. Kontaktmannagruppen ges i uppdrag att tillsammans med SÖRAB ta fram en plan för kommunikation. Gemensamma informationsinsatser i regionen bedöms vara kostnadseffektivt och spar personella resurser samtidigt som större genomslag kan erhållas. Särskilt viktigt är att ta hänsyn till att arbetet ska samordnas med respektive kommuns övriga samhällsinformation.

## **5. HANDLINGSPLANER OCH UPPFÖLJNING**

Uppföljning av avfallsplanens övergripande mål och delmål är en viktig faktor för att målen ska nås. Genom uppföljningen konstateras om de utförda åtgärderna ger ett tillräckligt bra resultat eller om ytterligare resurser behöver sättas in för att nå målen. Uppföljningen av avfallsplanen kommer att samordnas av SÖRAB. Uppföljningen kommer att ske årligen i något mindre omfattning. En mer omfattande uppföljning och förslag till nya delmål tas fram vid kontrollpunkterna 2012 och 2016. Dessutom ska en slutuppföljning ske vid planperiodens slut.

### **5.1. Årliga handlingsplaner**

Årliga handlingsplaner tas fram och kopplas till kommunens verksamhetsplaner. I handlingsplanerna läggs kommande års arbete fast. För framtagandet av handlingsplanerna ansvarar kontaktmannagruppen. Det är kommunens representanter i kontaktmannagruppen som ansvarar för att samordna det interna arbetet som kommunen har åtagit sig att göra. I de årliga handlingsplanerna läggs fast vilka åtgärder kommunerna och SÖRAB tar på sig att genomföra nästkommande år. En ekonomisk analys av handlingsplanerna ska göras för att se till att ekonomiska och personella resurser finns. Åtgärderna i handlingsplanerna ska arbetas in i verksamhetsplaner eller annan kommunal planering för att säkerställa att åtgärderna utförs och att tillräckliga resurser finns avsatta.

### **5.2. Årlig uppföljning**

Handlingsplanerna följs upp årligen. Den årliga uppföljningen görs av kontaktmannagruppen. Resultatet av genomförda åtgärder analyseras och utvärderas. Den årliga uppföljningen ska visa hur långt vi kommit på vägen för att nå delmålet samt var ytterligare åtgärder behöver sättas in för att delmålen ska nås. Kommunrepresentanterna i kontaktmannagruppen ansvarar för att föra tillbaka resultaten till kommunen och för samordning av att resultatet av den årliga uppföljningen sprids internt i kommunen.

### **5.3. Avstämning av delmål**

För planens delmål finns tre avstämningstidpunkter, år 2012, 2016 och 2020. Vid dessa tidpunkter kommer allt bakgrundsmaterial att gås igenom för att stämma av hur långt vi



nått i arbetet. Till 2012 och 2016 kommer även nya delmål att jobbas fram med syftet att vi ska närma oss och slutligen klara de övergripande målen.

---

Denna renhållningsordning träder i kraft 1 juni 2013 då tidigare antagen renhållningsordning (F28/2010) upphör att gälla.

# **BILAGOR TILL DEL 1 FÖRESKRIFTER OM AVFALLSHANTERING**

## **BILAGA 1**

### **Begreppsförklaringar**

#### **Abonnemang**

Förhållandet mellan avfallsansvarig nämnd och abonnent regleras genom abonnemang för hämtning av avfall.

#### **Angöringsplats**

Med angöringsplats avses plats där hämtningsfordon stannar när avfall ska hämtas. Angöringsplatsen ska ligga så nära hämtningsstället som möjligt och måste vara lämpligt från arbetsmiljö- och trafiksäkerhetssynpunkt. Väg fram till angöringsplatsen måste vara farbar under den del av året som hämtning ska ske.

#### **Avfall**

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

#### **Avfallslämnare**

Med avfallslämnare avses varje fastighetsinnehavare, nyttjanderättsinnehavare, verksamhet eller enskild person som hanterar avfall med avsikt att göra sig av med.

#### **Avfallskvarn**

Med avfallskvarn avses kvarn som används för sönderdelning av matavfall så att det malda avfallet kan följa med avloppsvattnet ut på ledningsnätet eller samlas upp till tank.

#### **Behållare**

I behållare förvaras avfallet till dess det hämtas av renhållaren. Återgångskärl benämns i renhållningsordningen kärl. Engångssäcker benämns i renhållningsordningen säck.

#### **Biologisk behandling**

Med biologisk behandling avses kompostering och rötning.

#### **Brännbart avfall**

Med brännbart avfall avses i denna föreskrift det som tekniska nämnden i tillämpningsanvisningarna avser med brännbart avfall.

#### **Dragmotstånd**

Med dragmotstånd (skjutmotstånd) avses det motstånd en behållare som dras (eller skjuts) gör. Motståndet beror på behållarens vikt och på underlaget.

#### **Ej brännbart avfall**

Med ej brännbart avfall avses avfall som inte brinner även om energi tillförs, t.ex. metall, glas, porslin, keramik, sten och gips.

#### **Elektriska och elektroniska produkter**

Med elektriska och elektroniska produkter avses här sådant avfall som klassas som avfall av elektriska och elektroniska produkter enligt förordningen om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter.

Exempel på elektriska och elektroniska produkter är eldrivna hushållsapparater, trädgårdsmaskiner, tv- och videoapparater, telefoner, datorer och ljuskällor som glödlampor,

lysrör och lågenergilampor.

### **Farligt avfall**

Med farligt avfall avses här sådant avfall som klassas som farligt avfall enligt avfallsförordningen.

Exempel på farligt avfall från hushållen är: nickel/kadmium-, kvicksilver- och blybatterier, kvicksilvertermometrar och barometrar, kasserade läkemedel, rester av oljor, målarfärg, lösningsmedel, bekämpningsmedel och andra kemikalier, sprayburkar, vissa elektroniska och elektriska produkter och kyl- och frysskåp.

### **Fastighetsinnehavare**

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt fastighetstaxeringslagen skall anses som fastighetsägare. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja en fastighet.

### **Fastighetsnära insamling**

Med fastighetsnära insamling avses den insamling av avfall som sker på eller i direkt anslutning till den fastighet där avfallet uppkommit.

### **Förmultningsbart avfall**

Avfall från kök och liknande som förmultnar vid kompostering.

### **Gemensamt hämtställe**

Gemensamt hämtställe är ett utrymme där fler hushåll än två kan lämna avfall. Införandet är frivilligt och sker i egen regi, av bostadsrättsförening, förvaltare eller samfällighet.

### **Grovavfall**

Med grovavfall avses skrymmande avfall som inte får plats eller i sin ursprungliga form inte får plats i ordinarie sopbehållare och som uppkommer vid normalt boende. Exempel på sådant avfall är cyklar, tvättmaskiner, trädgårdsavfall, kyl- och frysmöbler, torkskåp, torktumlare. Grovavfall som även benämns som elektriska och elektroniska produkter hanteras enligt föreskrifter för elektriska och elektroniska produkter.

Som grovavfall räknas inte avfall som uppstår vid ombyggnad av bostad. Det senare är byggavfall som avfallsansvarig nämnd inte ansvarar för. Annat avfall som inte räknas som grovavfall är till exempel bildelar, däck, båtar, jordbruksredskap, taggtråd, stängsel, badkar, toalettstol, bidé, mulltoa, järnspis, varmvattenberedare, heltäckningsmatta. Avfall från större röjning t.ex. i samband med försäljning av fastighet räknas inte heller som grovavfall.

### **Gångavstånd och stannställe**

Gångavstånd uppmäts av entreprenören mellan en punkt mitt fram på behållaren och en punkt mitt bak på hämtningsfordonet när det står på närmaste stannställe.

Hämtningsfordonets närmaste stannställe är den plats närmast behållaren som fordonet kan stanna på. Hänsyn i denna bedömning tas bl.a. till vägens bärighet, framkomlighet och säkerhet.

### **Hantering**

Med hantering av avfall avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinnig och bortskaffande av avfall.

### **Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall**

Med hushållsavfall avses sådant avfall som kommer från hushåll och därmed jämförbart avfall från annan verksamhet. Avfallet uppstår i alla typer av bostäder och på andra platser där människor vistas och uppstår till följd av mänsklig livsföring.

Avfallet kan bestå av t.ex. matavfall från kök och servering, städsopor, trädgårdsavfall, papperskorgsavfall, fettavskiljarslam, latrin och septiktankslam, grovavfall som t.ex. möbler.

### **Hämtningsställe**

Med hämtningsställe avses utrymme eller plats där en eller flera behållare är uppställda för hämtning.

### **Kompostering**

Med kompostering avses biologisk behandling där lättnedbrytbart organiskt avfall bryts ner i närvaro av syre.

### **Latrin och slam från slutna tankar**

Latrin liksom slam från slutna tankar, fettavskiljare och slamavskiljare definieras som hushållsavfall eftersom det är en typ av avfall som uppstår till följd av mänsklig livsföring.

### **Kärl- och säckavfall**

Med kärl- och säckavfall avses sådant hushållsavfall som återstår sedan grovavfall, farligt avfall och avfall som omfattas av producentansvar sorterats ut, oberoende av vilken typ av behållare som avfallet samlas upp i. Dock avses inte slam och urin från enskilda avloppsanläggningar, fett från fettavskiljare eller latrin.

### **Matavfall**

Med matavfall avses särskilt utsorterat lättnedbrytbart organiskt avfall, huvudsakligen matrester, som samlas in separat för biologisk behandling.

### **Nyttjanderättshavare**

Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja en fastighet.

### **Producent och producentansvar**

Med producent avses den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- och miljöskäl.

Med producentansvar menas skyldighet för producent att se till att avfall samlas in, transporteras bort, återvinns eller bortskaffas.

### **Påse och påshållare**

Med påse och påshållare avses särskild utrustning som hushållen använder i köket för hantering av matavfall. Påsarna fylls med matavfall och läggs sedan i de behållare som används för insamling av matavfall. Utrustningen tillhandahålls av kommunen.

### **Röd box**

Med Röd box avses mindre behållare som används för insamling av farligt avfall, el-avfall samt bärbara batterier från en- och tvåbostadshus.

### **Sluten storbehållare**

Med sluten storbehållare avses nedgrävd storbehållare för krantömning eller motsvarande (underjordsbehållare) samt tank för mobil sopsug eller annat sugfordon och behållare för stationär sopsug.

### **Sopsug, stationär**

Med sopsug avses automatiskt insamlingssystem där avfallet med hjälp av luft transporteras genom rör i marken från sopnedkast till en uppsamlingscontainer, som är placerad en bit ifrån bostäder eller lokaler där avfall uppkommer.

### **Sopsug, mobil**

Med mobil sopsug avses automatiskt insamlingssystem där avfallet med hjälp av luft transporteras genom rör i marken, från lagringstankar till en dockningspunkt och sedan in i ett särskilt fordon som vid tömning ansluter till dockningspunkten.

### **Storbehållare**

Med storbehållare (container) avses behållare, fristående ovan mark, med en volym över 1 m<sup>3</sup>.

### **Trädgårdsavfall**

Med trädgårdsavfall avses komposterbart eller flisbart avfall från normal trädgårdsskötsel på en- och tvåbostadsfastigheter. Avfall som uppkommer vid större röjningsarbeten som t.ex. fällning av träd och upprivning av häckar och buskar räknas inte som trädgårdsavfall.

Med komposterbart trädgårdsavfall avses gräs, löv och kvistar.

Med flisbart trädgårdsavfall avses grenar tjockare än en centimeter i diameter.

### **Återvinningscentral**

Återvinningscentral är en bemannad anläggning där hushållens sorterade grov- och återvinningsbara avfall tas emot utan avgift. Kostnaden för återvinningscentralen tas ut via avfallstaxan. Verksamhetens sorterade grovavfall tas emot mot avgift enligt SÖRAB s taxa.

### **Återvinningsstationer**

Insamling förpackningar sker genom flera mindre insamlingsplatser, s.k. återvinningsstationer. Återvinningsstationerna ägs och drivs av producenternas materialbolag och deras entreprenörer. Insamling, underhåll och behandling bekostas av producenterna genom avgifter på varje försåld produkt.

## BILAGA 2

### Översikt för ansökan om tillstånd eller undantag

Anledning till anmälan/ansökan om undantag samt §-hänvisning	Anmälan	Ansökan om undantag	Handläggs av tillsynsansvarig nämnd	Handläggs av avfallsansvarig nämnd	Handläggs av VA-ansvarig nämnd
Hämtning av utsorterat matavfall 27 §	X			X	
Behållare och annan utrustning som inte tillhandahålls av kommunen 45 §	X			X	
Kompostering av annat avfall än trädgårdsavfall på den egna fastigheten 69 §	X		X		
Annat omhändertagande av avfall än kompostering på den egna fastigheten 69 §		X	X		
Installation av avfallskvarn 71 §	X				X
Övrig ändring av hämtningsintervall 70-72 §§		X		X	
Ändrat tömningsintervall för tömning av fettavfall 73 §		X			X
Uppehåll i hämtning 74-77 §§		X		X	
Delad behållare och gemensam avfallslösning 78 §	X			X	

## **BILAGA 3**

### **Behållartyper**

Följande uppsamlingsbehållare godtas i kommunens system för insamling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall.

- Kärll med lock och hjul lyftbar med kärlllyft, 190 - 660 liter, inklusive kärll för returpapper, trädgårdsavfall och grovavfall
- Kärll för utsorterat, rent matavfall från restauranger, storkök och livsmedelshandel, 140 liter. Insatssäck av papper ska normalt användas i sådant kärll
- Engångssäck, 125 - 350 liter, för hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall, för placering i säckhållare
- Behållare som hämtas med kranbil
- Uppsamlingsstank för mobil sopsug
- Slutna tankar och slamavskiljare som töms med sugbil
- Container för central sopsug
- Container med komprimator
- Container för tömning i sophämningsfordon
- Container för containerhanterande fordon
- Batteriholk/rör
- Nätburar/kärll för insamling av elektroniskt och elektriskt avfall
- Box och skåp för insamling av farligt avfall
- Mobila insamlingssystem för farligt avfall
- Kärll för latrin av engångsmaterial med maximal volym 45 liter. Volym av behållare kan komma att justeras för att tillgodose arbetsmiljökrav.
- Avfallskvarn som ansluts till tank.
- Avfallskvarn som ansluts till kommunalt avloppsledningsnät, se även 71§

### **Fettavskiljare**

När det gäller behållare för fettavskiljare ska de utformas enligt EN1825-1 och dimensioneras enligt EN1825-12. andra behållare för fett är diskbänksavskiljare och slutna kärll.